

Beslut för bildande av naturreservatet Pålgårdsbrännan

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Pålgårdsbrännan
NVR-id:	2058202
Kommun:	Ragunda
Län:	Jämtland
Väggkarta:	150 Sundsvall, 153 Ramsele
Lägesbeskrivning:	Cirka 2 kilometer nordöst om Ragunda nya kyrka.
Centrumkoordinater:	N:7000753 E:570870 (SWEREF99 TM)
Fastigheter:	Delar av Munsåker 1:23, 1:4, 1:48, 1:49,1:5, Skogen 1:60, Gisselgård 1:35, 2:1, Torsgård, 3:15, 3:16, 3:19, 3:68, 3:91, Pålgård 1:42 och 2:20.
Markägare:	Enskilda markägare samt Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA)
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	247,1 hektar, varav 186,7 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	3
Föreskrifter	5
Undantag från föreskrifterna	6
Skötselplan	7
Redogörelse för ärendet	7
Ärendets beredning	7
Synpunkter på förslaget till beslut	8
Länsstyrelsens bedömning	8
Bedömning och motivering	8
Naturvärdesinventeringar	9
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	9
Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster	10
Konsekvensutredning	11
Upplysningar	11
Bilagor	13

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Pålgårdsbrännan**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets brandpräglade naturskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom naturvårdsbränning i kombination med fri utveckling. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv genom anläggningar och information som inbjuder till besök i området.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Brandpräglad tallskog med ett glest, solgenomsläppligt trädkikt, ett tunt humusskikt samt brandskadade träd, torrakor, lågor och kolad ved.
- Grandominerade ”brandrefugier” präglade av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Beskrivning av området

Naturreservatet Pålgårdsbrännan är beläget i Ragunda kommun, tre kilometer nordöst om Hammarstrand och cirka två kilometer norr om Pålgård.

Naturreservatet är beläget på Snödborget och områdets högsta del ligger 430 meter över havet och den lägsta punkten i öster, nära Rödmyran, ligger cirka 170 meter över havet. I områdets norra del ligger Labbgårdstjärnen delvis innanför naturreservatets gräns. Från tjärnen rinner Per-Larsbäcken längst naturreservatets nordöstra gräns.

Terrängen är kuperad och bergssluttningarna är bitvis branta. Det finns lodytor i hela området, men främst i de västra och de centrala delarna. Berggrunden utgörs

av sur intrusiv granit med inslag av basisk gabbroid-dioritoid. Jordarten utgörs av sandig morän.

Naturreseptatet är 247 hektar stort och består till större delen av ett brandfält från sommaren 2018 där huvuddelen av skogen utgörs av brandpräglad naturskog. Brandintensiteten varierade i området. På vissa ställen var branden mycket intensiv och där blev träd mortaliteten fullständig medan andra delar endast påverkades av markbrand. Där överlevde en hög andel träd av både tall (*Pinus sylvestris*), gran (*Picea abies*) och lövträd så som björk (*Betula sp.*) och asp (*Populus tremula*). Det finns även inslag av så kallade brandrefugier, fuktigare områden med gran, som inte brunnit alls. De fuktigare stråken har troligen utgjort brandrefugier även i tidigare bränder, vilket lett till att grannaturskog med höga värden knutna till gamla granar har utvecklats.

Högst upp på Snöddberget bestod skogen innan branden 2018 av gamla, knotiga tallar med en ålder på upp mot 400 år. Ett flertal av dessa träd dog i branden, men några överlevde. De överlevande tallarna har karaktärer och spår som visar att det brunnit flera gånger under århundradens lopp. Det förekommer kådbildning i flertalet träd efter branden 2018 och äldre brandljud vittnar om bränder längre tillbaka i tiden. Markskiktet bestod tidigare av renlav på hållarna. Efter branden utgörs markskiktet av lingon- och blåbärsris med sporadisk förekomst av renlav på hållarna. På många platser finns i stort sett bara blottlagd sten kvar. I samband med branden tillkom en stor mängd död ved i området, både stående och nedfallna kolade träd.

Brand gynnar i regel nya generationer av både tall och lövträd, och en del frösättning från tall, samt rotskott från lövträd som överlevde branden, har börjat växa upp.

Ett stort antal organismer gynnas av, eller är beroende av den störning som skogsbränder utgör. Att området har påverkats av bränder så väl historiskt och så sent som 2018, gynnar en mängd arter. Ett flertal brandgynnade och brandberoende insektsarter har noterats i naturreseptatet i samband med en inventering 2021, däribland slät tallkapuschongbagge (*Stephanopachys linearis*), skiktdynemott (*Apomyelois bistriatella*) och sotpraktbagge (*Melanophila acuminata*).

I naturreseptatets östra del går en gammal fäbodstig genom området. Två fångstgropar finns i området, varav den ena ligger i naturreseptatet och den andra i direkt anslutning till naturreseptatets nordöstra gräns. Området har påverkats av plockhuggning, och äldre mossbevuxna stubbar förekommer spritt i naturreseptatet som ett tecken på detta.

Friluftslivet i området utgörs i nuläget främst av skoteråkning, rekreation och skogspromenader. Uppe på toppen av berget är det utsikt över bygden vilket gör området till ett utflyktsmål.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång
2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,
3. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
4. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
5. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
6. dika, dikesrensa, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. införa för området främmande växt- eller djurart,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

10. dikesrensa.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar anläggs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser markerade på karta, bilaga 1,
3. anläggande och underhåll av stig, rastplats och vindskydd som markerade på karta bilaga 1, samt uppsättning av informationstavlor längst den anlagda stigen och vid rastplats,
4. naturvårdsbränning i områden markerade på karta, bilaga 1, samt anläggande av mineraljordssträngar för brandavgränsning, transport av

- bränningsutrustning med motorfordon och dylikt för att kunna genomföra åtgärden,
5. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
 6. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte,
 7. begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av giftfria feromonfällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och/eller barkning. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet med undantag för eventuellt infört fångstvirke.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda, annat än med medhavd ved,

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförfordningen (1978:594),
- c) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- d) fiske enligt fiskeförvaltande organisations regler,
- e) underhåll av befintliga jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- f) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförfordningen.
- g) normalt underhåll av befintliga vägar som markerade på karta, bilaga 1, innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3.
- h) rättighetshavare att utföra normalt underhåll och besiktning av befintliga luftledningar, eller vid behov byta ut ledningar, samt ta ned enstaka träd som lutar och riskerar att falla över ledning, markerad på karta bilaga 1, i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande, och att vid dessa tillfällen framföra nödvändigt motordrivet fordon i terräng,
- i) att kapa och flytta träd som fallit över stig/led, markerade på karta bilaga 1, och övriga befintliga stigar/leder som inte är markerade i karta, till på sidan av stig/led, samt ta bort grenar och yngre träd som stör framkomligheten.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen ska A och C-föreskrifterna ovan inte heller utgöra hinder för:

- j) uppförande av jakttorn på ny plats,
- k) skötsel av fornlämning markerad på karta, bilaga 1,
- l) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- m) förändringar av elnät enligt befintliga avtalsservitut.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Efter att information inkommit till Länsstyrelsen om förekomst av hålltallskog och grannaturtyper med höga naturvärden i området kring Snödberget genomförde Länsstyrelsen en naturvärdesinventering i området under försommaren 2018. Området bedömdes vara intressant för naturreservatsbildning. Senare under sommaren 2018 brann stora delar av det planerade naturreservatet i en vildbrand.

Ytterligare en inventering utfördes efter branden 2018 och då tallskogens naturvärden bedöms ha förstärkts i och med branden beslutade Länsstyrelsen samma år att föreslå Pålgårdsbrännan som naturreservat. Brev till markägare med information och erbjudande om att den brända skogen kunde bli en del av ett naturreservat skickades ut hösten 2018.

Uppdragen att värdera de ingående fastigheterna och sköta förhandlingen har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingarna och förhandlingen avslutades 2021, då alla avtal om intrångsersättning med berörda markägare var klara.

I juni 2019 fattades ett beslut om interimistiskt förbud (511-4538-2019) mot åtgärder för att bekämpa skadliga insekter. Detta för att markägarna inte skulle behöva söka dispens från 29§ skogsvårdslagen, och inte heller behöva ta något ansvar för eventuella kringliggande skador om det skulle bli någon form av insektsangrepp som kan härledas till den brandskadade skogen.

Under 2022 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare med särskild rätt inom området, berörda samebyar samt flera berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom 7 yttranden till Länsstyrelsen, varav två med synpunkter, ett med meddelande om att de avstår från yttrande samt 3 med information.

Synpunkter inkom från E.ON Energidistribution AB och Svenska kraftnät. E.ON framförde att det är av vikt att det i undantag från föreskrifter framgår att förändring av elnätet får tillståndsprövas om det i framtiden blir aktuellt med förändring av elnätet och/eller nyanslutning inom eller i närheten av området. E.ON har i nuläget ingen anläggning i naturreservatet. Länsstyrelsen tar till sig synpunkten och kompletterar med en föreskrift för detta, se undantag m).

Svenska kraftnät framför att rättighetshavare ska ha rätt att utföra underhåll, reparation och ombyggnad av befintlig luftledning i enlighet med ledningsrätt och nätkoncession som är gällande vid beslutstagandet. Samt ha möjlighet att framföra motordrivet fordon i terräng vid dessa tillfällen. Länsstyrelsen kompletterar föreskrift h) så att även byte av ledningar och möjlighet att ta ned träd som riskerar att rasa över ledning är inkluderat i undantaget. Om ytterligare åtgärder behöver utföras, utöver de som är beskrivna i föreskriften, finns även möjlighet att söka dispens. I och med detta anser Länsstyrelsen att synpunkten är beaktad.

Information inkom från Ragunda kommun, Sametinget och Raedtievaerie sameby. Ragunda kommun hade inget att erinra gällande förslaget men informerade om att släcktilsatsmedlet X-fog användes under branden 2018. Informationen om ämnet var då tämligen begränsad samt att studier om restprodukter efter släckning med X-fog saknades. Nämnden önskar att Länsstyrelsen tar detta i beaktning om det kan påverka nyttjandet eller skötseln av naturreservatet.

Sametinget och Raedtievaerie sameby hade inget att erinra, givet att berörda samebyar kontaktas inför större åtgärder inom reservatet, samt att beslutet inte innebär inskränkningar i renskötselrätten. Länsstyrelsen ska arbeta i samförstånd med samebyarna vid förvaltningen av naturreservat. I samband med att plan för naturvårdsbränning tas fram, samt innan nya anordningar anläggs ska samråd med berörda samebyar ske.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömning och motivering

Naturvärdena i naturreservatet består främst av brandpräglad tallnurskog med en stor förekomst av gamla tallar och död ved i olika nedbrytningsstadier. När området brann så ökade naturvärdena, i form av än mer död ved. Den döda veden är i stor utsträckning förkolnad, vilket gynnar arter beroende av kolad ved, samtidigt som träd som dött efter branden är osotade vilket gynnar andra arter. Området är sedan tidigare präglat av flertalet bränder. Effektiv brandbekämpning har bidragit till att denna skogstyp blivit ovanlig i landskapet, vilket lett till att många brandberoende eller brandgynnade arter är hotade.

I naturreservatet förekommer även grandominerade ”brandrefugier” som är präglade av intern beståndsdynamik, lång trädkontinuitet samt högre luftfuktighet. Höga naturvärden i form av gamla träd, död ved och källpåverkade miljöer förekommer i dessa refugier.

För att naturreservatets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion som innebär att naturvärden påtagligt skadas. Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat. Länsstyrelsen bedömer även att områdets höga naturvärden knutna till brandpräglad tallskog gynnas av naturvårdsbränning. Detta för att upprätthålla en ljus tallskog med rikligt av död ved för brandberoende arter. Därtill bedömer Länsstyrelsen att delar av den skog som nyligen brunnit bör få utvecklas fritt. Detta för att få ett ökat kunskapsläge om hur ett ekosystem återhämtar sig efter en brand.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Utöver Länsstyrelsens egna naturvärdesinventeringar har delar av området inventerats av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen bedömde 1993 att 61,9 hektar av området för naturreservatet har naturvärden knutna till barrskog med förekomst av äldre tallar på hållmark (N 240–1993). Skogsstyrelsen registrerade år 1994 och 2017 två nyckelbiotoper i området. Dessa består av Snödsberget, 3 hektar hållmarkskog belägen i mitten av reservatsområdet (ID N 23–1994), samt Labbgärdstjärnen, 9 hektar barrskog med hög luftfuktighet och källpåverkan belägen i områdets nordöstra del (ID N 1072–2017).

2021 utförde ECOPLAN International en inventering av skalbaggsfauna i delar av naturreservatet. Inventeringen utfördes genom utsättning av fönsterfällor kombinerat med sällningar och direktstudier i fält.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Totalt berörs naturreservatet av två riksintressen:

- Kärnområde av riksintresse för rennäring: (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). För att värna riksintresset för rennäring ska särskild hänsyn tas till renbetet vid bildande och förvaltning av naturreservatet Pålgårdsbrännan. Att skogsmarken, i och med bildande av naturreservat, undantas från modernt skogsbruk bedöms bidra till att områdets värde för rennäringen bevaras. På samma sätt är naturvårdsbränning som förvaltningsinriktning sannolikt en förutsättning för att på lång sikt säkerställa ett bra bete medan åtgärder på kort sikt kan ha olika inverkan på betet, beroende på ståndort. I samband med framtagande av bränningsplan för naturreservatet ska samråd med berörda samebyar ske. Bränningen ska planeras så att negativa effekter ur

betessynpunkt reduceras genom att det till exempel sparas områden med lavbärande mark inom naturreservatet.

- Riksintresse kulturmiljövård: Indalsälven i Östjämtland, Riksantikvarieämbetet (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).

Länsstyrelsen bedömer att bildande av naturreservatet Pålgårdsbrännan är förenligt med dessa riksintressen.

Gällande översiktsplan för Ragunda kommun antogs 2006. Enligt denna anges ingen specifik markanvändning för det aktuella området. År 2009 antogs ett tillägg om vindkraft till översiktsplanen. Enligt den finns inga aktuella planer för vindkraftverk i området. Naturreservatet ligger delvis inom område där vindkraftsutbyggnad ej tillåts förutom så kallat gårdsverk.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som är grunden till vår välfärd och livskvalitet. Bildandet av Pålgårdsbrännans naturreservat har inverkan på ett flertal ekosystemtjänster. I tabell 1 listas de ekosystemtjänster som långsiktigt bedöms påverkas av naturreservatsbeslutet.

Att bevara biologisk mångfald i betydelsen av en mångfald av livsmiljöer, arter och gener ger med stor sannolikhet en positiv påverkan på de flesta av ekosystemtjänsterna. Detta eftersom det inte alltid är känt hur arterna interagerar och vilka arter som kan vara nyckelarter eller hörnstenar i att upprätthålla de funktionella ekosystem som ligger till grund för ekosystemtjänster. Biologisk mångfald finns endast med under kategori ”Stödjande” i tabell 1 men får ses som en viktig del av alla kategorier.

Att formellt skydda natur kan vara negativt för vissa ekosystemtjänster. Inom ramen för regeringens beslutade miljömål har miljö kvalitetsmål och konkreta etappmål satts upp för bland annat formellt skydd av natur. I samband med detta har en övergripande bedömning gjorts av påverkan för vissa ekosystemtjänster såsom till exempel produktion av skogsråvara. En nationell politisk avvägning mellan till exempel virkesuttag och bevarande av skogar med höga naturvärden är alltså redan gjord.

Tabell 1. Bildandet av Pålgårdsbrännans naturreservatets långsiktiga effekt på ekosystemtjänster där P står för en överlag positiv effekt och N står för en överlag negativ effekt på berörd ekosystemtjänst.

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
Stödjande	Primärproduktion där växter och bakterier omvandlar oorganiska ämnen till organiska ämnen.	P
	Biologisk mångfald inklusive bevarande av livsmiljöer, hotade arter och andra arter samt genpooler.	P
	Tillhandahållande av livsmiljöer för populationer av arter med olika funktioner under alla stadier av individernas livscykel.	P
Reglerande & bevarande	Global klimatreglering genom kolbindning, det vill säga upptag av koldioxid, utförd av växter.	P
	Lokal klimatreglering genom skogars, växters och vattnets reglering av mikroklimat, temperatur och luftfuktighet.	P
	Pollinering och fröspridning via insekter, fåglar och andra djur.	P
	Luftrening via mikroorganismer och växter.	P
	Upprätthållande av markens kvalitet och struktur via rötter, maskar, insekter, växters kvävefixering, svampars mineralfixering, med mera.	P
Försörjande	Virke och fibrer.	N
	Jakt, bär- och svamplockning samt rennäring.	P
	Bioenergi från skog.	N
Kulturella	Områden som resurs för forskning, utbildning och mänsklig interaktion med naturen.	P

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, funktionschef för naturskydd Annelie Johansson samt handläggare Sarah Johannesson Leander, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung

Sarah Johannesson Leander

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Organiserad verksamhet är tillåten inom naturreservatet, under förutsättningen att själva aktiviteten som bedrivs inte förbjuds i reservatsföreskrifterna och / eller av andra lagar och bestämmelser. Organiserad verksamhet är när en lärare eller ledare för en organisation/företag planerar att genomföra ett arrangemang med deltagare enligt förutbestämd plan/färdväg/rutt. Det är organisatörens ansvar att bedöma hur planerade aktiviteter kan komma att påverka naturen och andra utövare, samt känna till naturreservatets föreskrifter och naturvärden, miljöbalkens kunskapskrav samt allemansrätten. Organisatören kan alltid kontakta naturreservatets förvaltare för att rådgöra om hur verksamheten bäst kan genomföras inom naturreservatet.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13–18 §§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),

- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- terrängkörning, inklusive barmarkskörning, enligt 1 § terrängkörningslagen,

Vid vistelse i naturreservatet är det viktigt att utöver naturreservatets föreskrifter även följa föreskrifter och förbud enligt andra gällande lagar. Det är också viktigt att observera att föreskrifterna reglerar agerande i naturreservatet med ger i sig inte markägarens tillstånd.

Bilagor

Nr.	Undernivå nr.	Typ av bilaga	Beskrivning
1.		Beslutskarta	Visar naturreservatets gränser samt för vilka olika områden, stigar, vägar, anläggningar med mera som naturreservatets föreskrifter gäller.
2		Översiktskarta	Visar var i Jämtlands län som naturreservatet ligger.
3.		Underhåll av väg	
4.		Skötselplan	
	4a	Skötselplankarta	Skötselplankarta som visar var natur- och friluftslivsvärden i naturreservatet ska skötas av förvaltningen.
5.		Artförteckning	Förteckning över inventerade arter i naturreservatet.

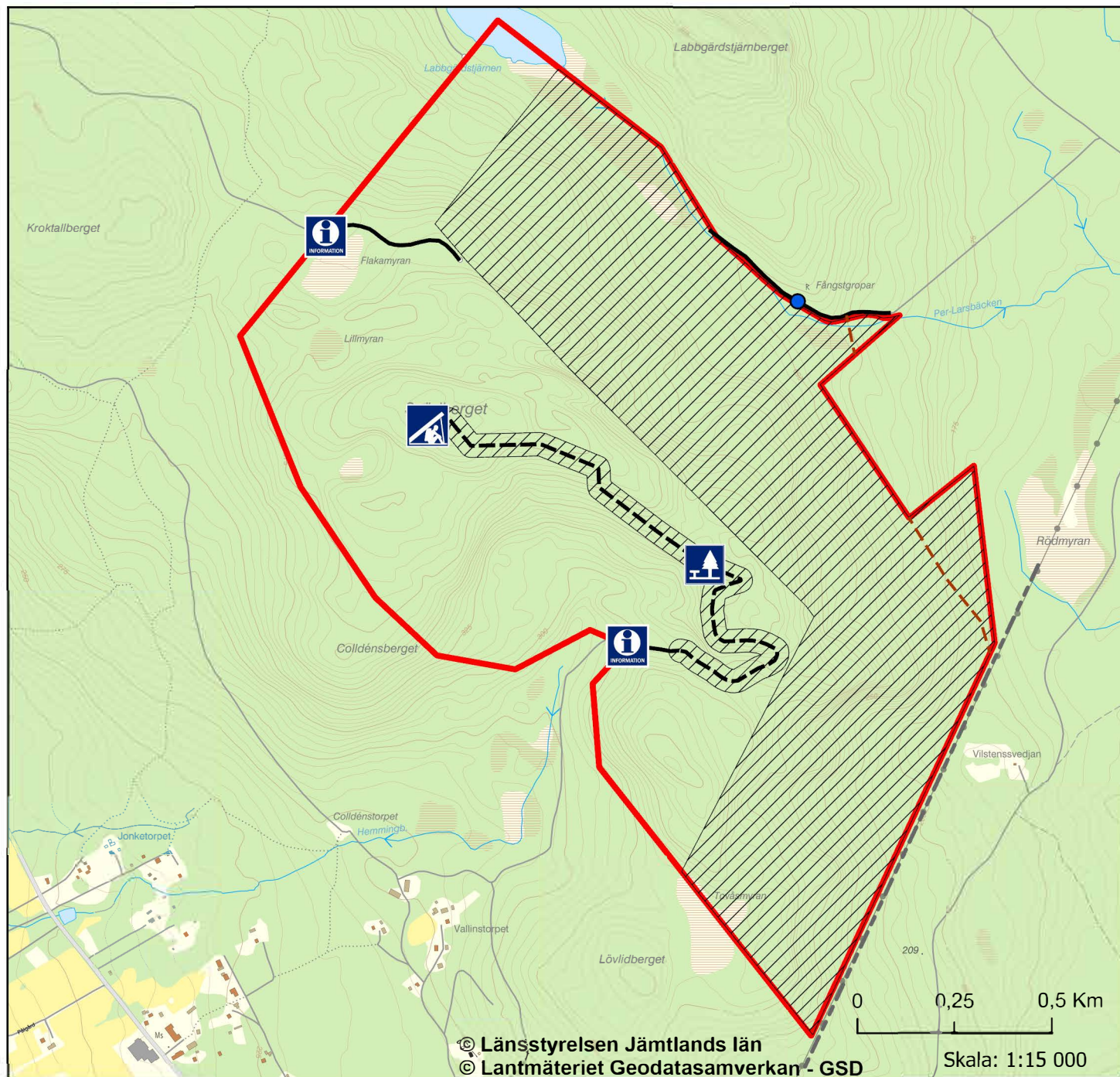

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturreseptet Pålgårdsbrännan

Beslutskarta

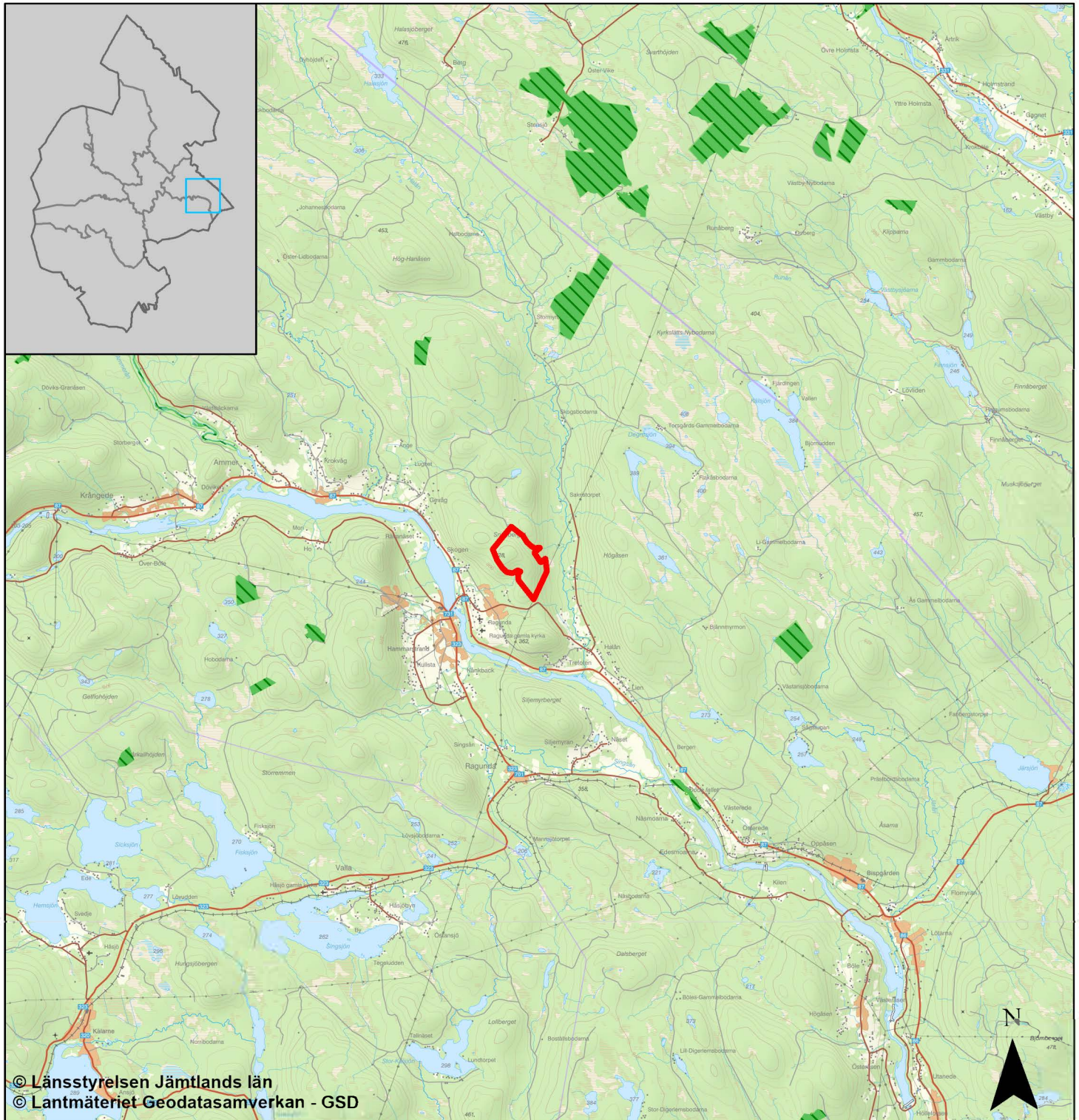
Gräns för naturreseptet Pålgårdsbrännan	Stig som omfattas av föreskrift B3 och undantag i) från föreskrifter
Informationsskylt som omfattas av föreskrift B2	Område omfattat av föreskrift B4
Rastplats som omfattas av föreskrift B3	Fornlämning som omfattas av undantag k) från föreskrifter
Vindskydd som omfattas av föreskrift B3	Väg som omfattas av undantag g) från föreskrifter
Stig som omfattas av föreskrift B3 och undantag i) från föreskrifter	Kraftledning som omfattas av undantag h) från föreskrifter

Naturreservatet Pålgårdsbrännan

Översiktskarta

 Gräns för naturreservatet Pålgårdsbrännan

 Övriga naturreservat

0 2,5 5 Kilometer

Skala: 1:200 000

Underhåll av väg

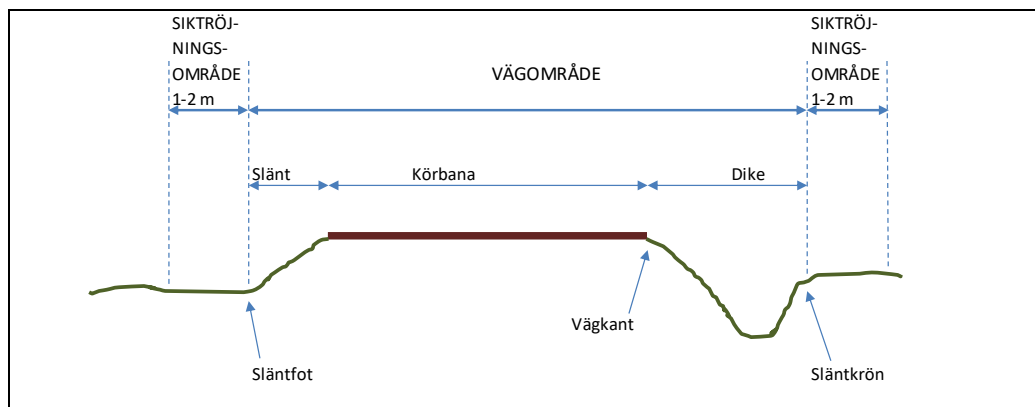
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom till exempel dikesrensning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Det är väghållarens ansvar att den utrustning och de maskiner som används vid underhållsarbeten är rengjorda och att jordmassor från annan plats inte tillförs naturreservatet. Detta för att förhindra spridningen av främmande arter.

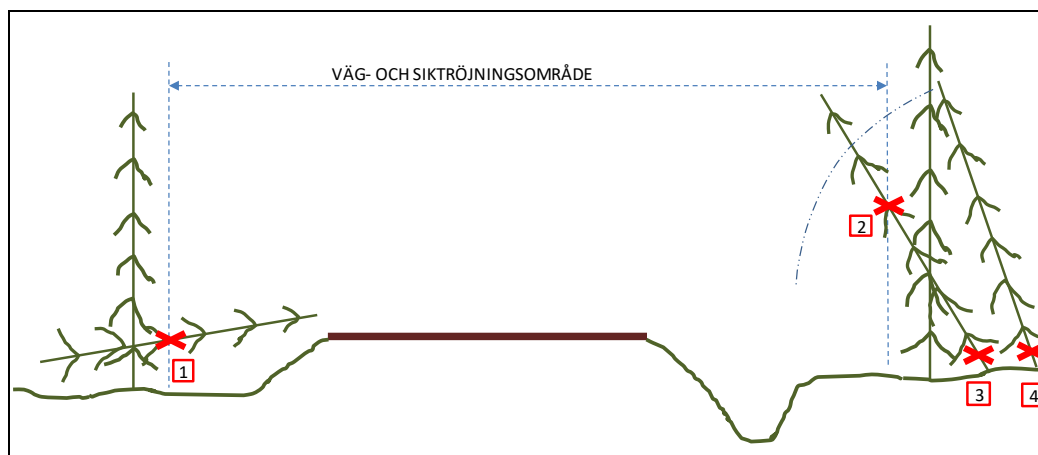
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det så kallade siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Inför större arbeten, till exempel efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, ska Länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena. I vissa fall kan sådana åtgärder också kräva tillstånd från Länsstyrelsen.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa så kallade farliga kanträd med mera, i enlighet med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att markägaren får ta till vara de delar av fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera, som är inom väg- och siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, ska väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, det vill säga i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden med mera som naturreservatet syftar till att skydda.

Skötselplan för naturreservatet Pålgårdsbrännan

Innehållsförteckning

Skötselplan för naturreservatet Pålgårdsbrännan	1
BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer	6
PLANDEL.....	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	7
Skötselområde A – Barrskog (122 hektar)	7
Skötselområde B – Brandpräglad barrblandskog (125 hektar)	9
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	10
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	10
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	10
Övriga uppgifter.....	11
Samråd med rennäringen	11
Bränningsplan.....	11
Uppföljning	11
Tillsyn.....	12
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	12
Källförteckning	12

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets brandpräglade naturskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom naturvårdsbränning i kombination med fri utveckling. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv, genom anläggningar och information som inbjuder till besök i området.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Pålgårdsbrännan
Län	Jämtland
Kommun	Ragunda
Fastigheter	Delar av Munsåker 1:23, 1:4, 1:48, 1:49,1:5, Skogen 1:60, Gisselgård 1:35, 2:1, Torsgård, 3:15, 3:16, 3:19, 3:68, 3:91, Pålgård 1:42 och 2:20.
Markägare	Enskilda markägare samt Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA)
Areal	247,1 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

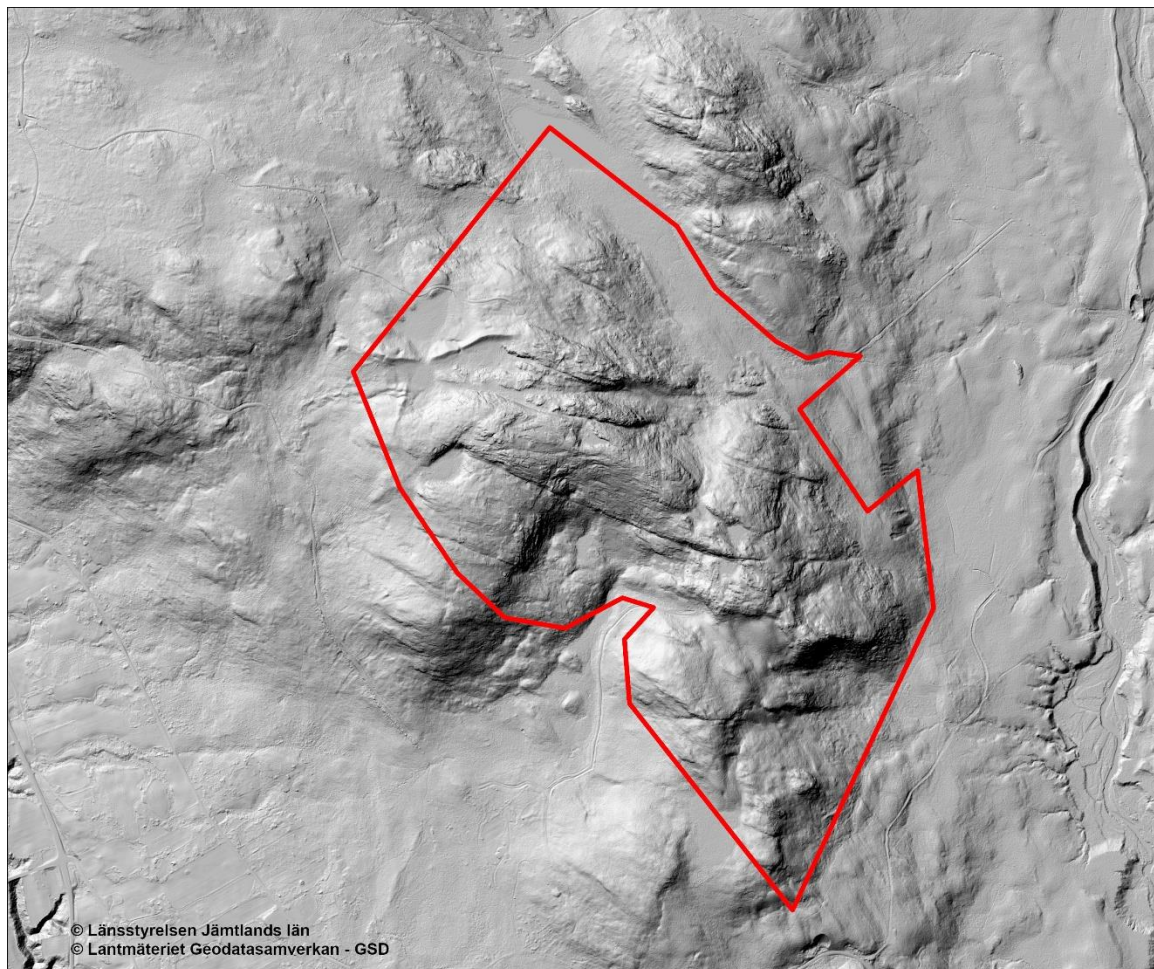
Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet Pålgårdsbrännan är beläget i Ragunda kommun, tre kilometer nordöst om Hammarstrand och cirka två kilometer norr om Pålgård. Naturreservatet är beläget på Snödbberget och områdets högsta del ligger 430 meter över havet och den lägsta punkten i öster, nära Rödmyran, ligger cirka 170 meter över havet. I områdets norra del ligger Labbgärdstjärnen delvis innanför naturreservatets gräns. Från tjärnen rinner Per-Larsbäcken längst naturreservatets nordöstra gräns.

Geologiska förhållanden

Området ligger inom den naturgeografiska regionen "Vågig berggulleterräng" vilket kännetecknas av en kuperad terräng med tätt mellan bergkullarna. Bergssluttningarna är bitvis branta och det finns lodytor i hela området, men främst i de västra och centrala delarna. Berggrunden utgörs av sur intrusiv granit med inslag av basisk gabbroid-dioritoid. Jordarten utgörs av sandig morän.

Figur 1. Höjdskuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer inom naturreservatet Pålgårdsbrännan.

Skogen

Naturreservatet är 247 hektar stort och består till större delen av ett brandfält från sommaren 2018 där huvuddelen av skogen utgörs av brandpräglad naturskog. Brandens intensitet varierade i området. På vissa ställen var branden mycket intensiv och där blev trädmortaliteten fullständig medan andra delar endast påverkades av markbrand. Där överlevde en hög andel träd av både tall (*Pinus sylvestris*), gran (*Picea abies*) och lövträd så som björk (*Betula sp.*) och asp (*Populus tremula*). Det finns även inslag av så kallade brandrefugier, fuktigare områden med gran, som inte brunnit alls. De fuktigare stråken har troligen utgjort brandrefugier även i tidigare bränder, vilket lett till att grannaturskog med höga värden knutna till gamla granar har utvecklats.

Högst upp på Snödberget bestod skogen innan branden 2018 av gamla, knotiga tallar med en ålder på upp mot 400 år. Ett flertal av dessa träd dog i branden, men några överlevde. De överlevande tallarna har karaktärer och spår som visar att det brunnit flera gånger under århundradens lopp. Det förekommer kådbildning i flertalet träd efter branden 2018 och äldre brandljud vittnar om bränder längre tillbaka i tiden. Markskiktet bestod tidigare av renlav på hållarna. Efter branden utgörs markskiktet av lingon- och blåbärsris med sporadisk förekomst

av renlav på hållarna. På många platser finns i stort sett bara blottlagd sten kvar. I samband med branden tillkom en stor mängd död ved i området, både stående och fallna kolade träd.

Brand gynnar i regel nya generationer av både tall och lövträd, och en del frösättning från tall, samt rotskott från lövträd som överlevde branden, har börjat växa upp.

Pålgårdsbrännan domineras av naturtyperna tallskog (102,5 hektar), granskog (54,7 hektar) och barrblandskog (60,6 hektar). Det finns även cirka 10 hektar lövblandad barrskog och triviallövskog i naturreservatet.

Naturvårdsarter

I artförteckningen, bilaga 5, anges naturvårdsarter funna i naturreservatet Pålgårdsbrännan. Naturvårdsarter är enligt Artdatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald.

År 2021 utfördes en inventering av skalbaggsfaunan i naturreservatet. Ett flertal brandgynnade arter återfanns i området, däribland slät tallkapuschongbagge (*Stephanopachys linearis*) och skiktdynemott (*Apomyelois bistriatella*). Samtliga återfunna arter från inventeringen redovisas i bilaga 5. Totalt är 27 rödlistade arter funna i området, varav fem är klassade som sårbara (VU) och en är klassad som starkt hotad (EN).

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Området har troligtvis nyttjats av människor lång tid, till exempel för veduttag. Det finns flera torplämningar strax utanför naturreservatet (Ragunda 194:1, 377:1), och i öster går en gammal fäbodstig genom området. Vid områdets norra gräns finns även två fångstgropar registrerade (KMR L1946:4769, L1946:4229), var av den ena ligger inne i naturreservatet. Generalstabskartan från 1907 samt Ekonomiska kartan från 1967 visar området som skogbevuxet. Omgivningarna kring naturreservatet har många kulturhistoriska spår däribland en äldre färdväg (Ragunda 354:1).

Rennäring

Området där naturreservatet är beläget ligger inom renskötselområde för Raedtivaerie, Jijnjevaerie och Ohredahke samebyar och utgör riksintresse för rennäring (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken). För Jijnjevaerie sameby var renlaven på bergstopparna viktigt vinterbete innan branden då tillgången på marklav var god. Området ingår i Jijnjevaeries förvinterland, vårvinterland samt vinterland.

Friluftsliv

Området nyttjas såvitt Länsstyrelsen känner till för jakt och för friluftsliv av närboende i området. Innan branden 2018 fanns ett vindskydd uppe på toppen av Snödberget som nyttjades vid vinterutflykter med skoter. Sommartid nyttjades området för rekreation, skogspromenader och orientering. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets naturvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett ökat antal besökare. Närheten till Hammarstrand bidrar även till möjligheten för många att besöka området.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Brandpräglad tallskog med ett glest, solgenomsläppligt trädsikt, ett tunt humussikt samt brandskadade träd, torrakor, lågor och kolad ved.
- Grandominerade ”brandrefugier” präglade av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. ÅGP som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 1. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Brandinsekter i boreal skog	Slät tallkapuschongbagge (<i>Stephanopachys linearis</i>) som är en av arterna i åtgärdsprogrammet förekommer i naturreservatet. Det är troligt att ytterligare arter som berörs av programmet finns i området. Då naturvårdsbränning är en föreslagen åtgärd inom naturreservatet har åtgärdsprogrammet beaktats.
Skalbaggar på nyligen död tall	Flera av arterna som berörs av programmet kan förekomma inom naturreservatet. Då naturvårdsbränning är planerat i naturreservatet och en del tallar dör vid bränning så har åtgärdsprogrammet beaktats i skötselplanen.
Skalbaggar på äldre död tallved	Flera av arterna som berörs av programmet kan förekomma inom naturreservatet. Då naturreservatet nyligen brunnit har en del av den gamla tallveden brunnit upp. Då en del tallar dog i branden och så småningom blir gammal död ved så har åtgärdsprogrammet beaktats i skötselplanen.
Hotade arter på asp i Norrland	Troligen förekommer ingen av de berörda arterna i naturreservatet nu. Då lövandelen vanligtvis ökar efter brand har detta åtgärdsprogram ändå beaktas.
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Troligen förekommer ingen av de berörda arterna i naturreservatet nu. Då lövandelen vanligtvis ökar efter brand har detta åtgärdsprogram ändå beaktats.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i två skötselområden (A och B) där den långsiktiga förvaltningen av områdets skogliga naturvärden skiljer sig åt. I område A är förvaltningsinriktningen fri utveckling. Detta för att låta naturvärdena utvecklas på egen hand samt för att kunna följa den återhämtning en skog gör efter en brand. I område B är förvaltningsinriktningen naturvårdsbränning för att bibehålla och utveckla naturvärden i en brandpräglad skog.

Skötselområde A – Barrskog (122 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av brandpräglad barrskog. Skogen i skötselområdet domineras huvudsakligen av tall. En stor del av området brann under sommaren 2018. I skötselområdet ingår toppen av Snödbberget, där knotiga gamla tallar på upp mot 400 år klamrat sig fast på hållmarken. Trädmortaliteten var hög på toppen av berget efter branden och endast ett fåtal av de riktigt gamla tallarna har överlevt. Även i övriga delar av skötselområdet har stor del av träden skadats eller dött i branden. Äldre lövträd, så som asp och björk förekommer i skötselområdet. Även föryngring av lövträd, främst björk, asp, rönn och sälg har börjat komma upp inom området. Den blottade jorden efter branden har medfört att tallarna kan föryngra sig via frön från överlevande tallar, och små tallplantor kan nu återfinnas inom skötselområdet.

Före branden bestod fältskiktet i stor utsträckning av renlav, men nu fyra år efter branden, består en stor del av fältskiktet av blottlagd sten med sporadisk förekomst av renlav. Lingon- och blåbärsris har börjat återkolonisera efter branden. Inom området förekommer spår av vedlevande insekter i både levande och döda träd.

I områdets nordvästra del hindrades branden av fuktigare markområden och brandbekämpning. I detta område är spåren av brand färre och markskiktet mer orört. Skogen utgörs av fuktig granskog som präglas av intern beståndsdynamik och har ett stort inslag av gamla och grova granar samt död ved i olika nedbrytningsstadier. Inom delområdet växer arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet, så som tillexempel knärot (*Goodyera repens*) och gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*).

Naturvärden i skötselområdet är främst knutna till levande samt brandskadade tallöverståndare, stående och liggande död ved, samt fuktig granskog i brandrefugier med lång trädkontinuitet präglade av intern beståndsdynamik.

Figur 2. Skötselområde A: a) Brandpåverkade tallar, blottlagt markskikt med avsaknad av marklav b) brandskiktdyna (*Daldinia loculata*), viktig föda för specialiserade insekter c) brandskadad tall med kådbildning d) tallföryngring e) granskog med lång kontinuitet f) knärot (*Goodyera repens*)

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av barrblandskog med gamla, senvuxna tallar på toppen av berget. Ljusinsläppet ska vara stort och mängden stående och liggande död ved ska vara stor. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt. Inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. På sluttningarna ska igenväxning ske naturligt efter branden. Det ska finnas både tall- och granskogsdominerade delområden med inslag av sumpskog präglad av intern beståndsdynamik och med gamla grova träd, samt rikligt med lågor. Det ska finnas rikliga och ej minskade förekomster av för naturtypen typiska arter inom artgrupperna vedlevande svampar, lavar, insekter och fåglar. Hydrologin ska vara opåverkad. Arealen barrskog ska vara 122 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Fri utveckling

Skötselåtgärder

- Inga, bevarandemålen nås genom fri utveckling.

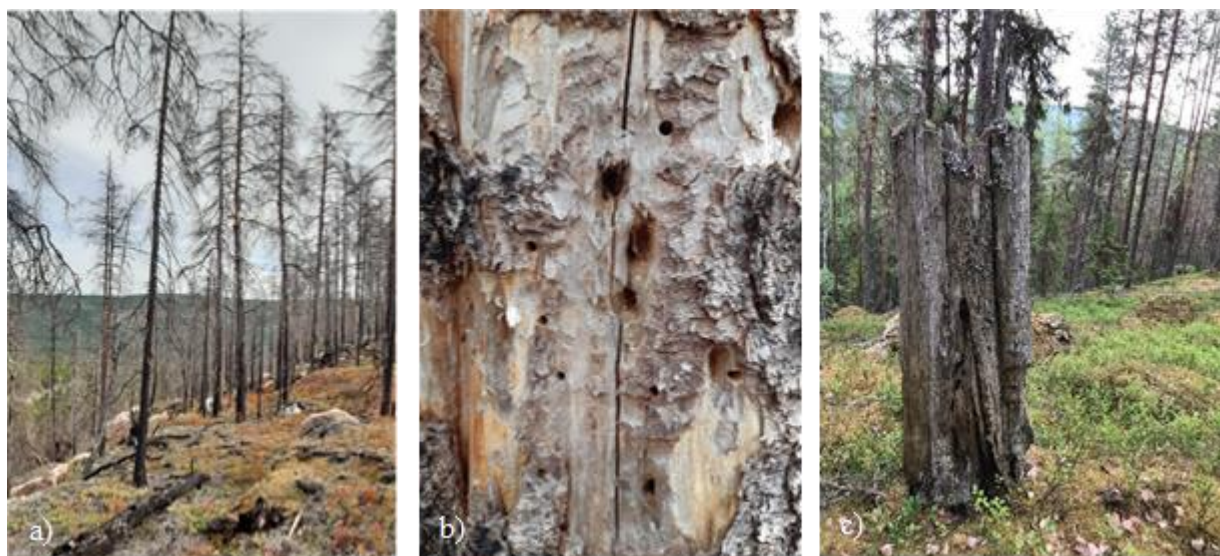
Skötselområde B – Brandpräglad barrblandskog (125 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av brandpräglad tall- eller barrblandskog i kuperad terräng. Stora delar av området brann under sommaren 2018, med undantag för mindre brandrefugier som dominerades av gran. Brandintensiteten varierade i området och på många ställen är trädmortaliteten nästan total, områdets högre belägna delar brann kraftigt, samtidigt som branden i andra områden utgjorts av en lågintensiv markbrand där både tall, gran och löv så som asp och björk har överlevt. Branden förväntas gynna nya generationer av tall och frösådda tallplantor är redan på väg att växa upp inom skötselområdet.

Branden 2018 skapade en luckighet och tillförde en stor mängd död ved till området, både stående och fallna kolade träd. Området har även historiskt präglats av brand. Spår från äldre bränder förekommer främst i sluttningarna i området. Innan branden 2018 noterades gamla övervallade brandljud i äldre stubbar vilket tydligt visar på områdets brandhistorik. Fyra år efter branden utgörs markskiktet till stor del av blottlagd sten speciellt i områdets högst belägna delar, även lingon- och blåbärsris och pionjärarter så som mjölke (*Chamaenerion angustifolium*) förekommer i markskiktet. Inga diken förekommer i området.

Naturvärdena i skötselområdet är främst knutna till brandskadade tallöverståndare, torrträd och liggande död ved, kolad ved, samt gamla granar och lövträd i brandrefugier.

Figur 3. Skötselområde B: a) brandpåverkad skog, 4 år efter branden b) tall med spår från vedlevande insekter och hackspett samt c) brandljud i stubbe, innan branden 2018.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av talldominerad barrskog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av brand och branden ska ha en roll i områdets fortsatta utveckling. I perioder efter bränning ska delområden vara öppna med ett glest solgenomsläppligt trädskikt och det ska finnas en riklig förekomst av död ved. I senare stadier efter brand kan områdena vara mer slutna. Humusskiktet ska vara uttunnat eller saknas helt direkt efter brand och i efterföljande successioner ska markvegetation bestå av lavar och ris.

Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande lavar, svampar och insekter och hackspettar. Skötselområdet ska utgöra möjligt livsområde för brandberoende och brandgynnade arter. Arealen brandpräglad tallskog ska vara 125 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Naturvårdsbränning

Skötselåtgärder

- Naturvårdsbränning, enligt bränningsplan som ska upprättas.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Pålgårdsbrännan har nyttjats en del för friluftsliv av de närboende i området. Vintertid nyttjas området till skoteråkning, och sommartid nyttjas området för rekreation, skogspromenader och orientering. Området nyttjas också för jakt. Högst uppe på toppen av bergen är det utsikt över bygden. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets natur- och besöksvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett högre antal besökare till området.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet. Det ska finnas en markerad stig genom brandområdet för att ta sig upp till en utsiktsplats på toppen av berget med utsikt över bygden. Området har relativt stora höjdskillnader och bitvis kuperad terräng. Att markera en stig genom området ska underlätta för besökare i området.

Skötselåtgärder

- Informationstavlor för naturreservatet sätts upp vid områdets entréer.
- Stig markeras upp till utsiktsplats.
- Rastplats anläggs vid utsiktsplats.
- Särskilda informationsskyltar sätts upp längs med stig och vid rastplats, med information om brand och naturvårdsbränning.

Dessutom ska följande ej prioriterade åtgärder vara möjliga att utföra:

- Anläggning av vindskydd samt märkning av stig till vindskyddet.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Pålgårdsbrännan finns i tabell 2.

Tabell 2. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Pålgårdsbrännan samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
B	Upprättande av plan för naturvårdsbränning	2	Inom 15 år	Engångsåtgärd
B	Naturvårdsbränning	2	Enligt bränningsplan	Enligt bränningsplan
Friluftsliv	Uppsättning av informationstavlor	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Markering av stig	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Anordning av rastplats	1	Inom 2 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Uppsättning av skyltar för brandinformation	2	Inom 2 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Anlägga vindskydd samt märka upp stig till vindskyddet	3	Inom 5 år	Engångsåtgärd

Övriga uppgifter

Samråd med rennärigen

I samband med framtagandet av bränningsplan för naturreservatet ska samråd med berörda samebyar ske. Bränningen ska planeras så att negativa effekter ur betessynpunkt reduceras genom att det till exempel sparas områden med lavbärande mark inom naturreservatet. Samråd ska även ske innan någon ny anordning anläggs.

Bränningsplan

Syftet med en bränningsplan är bland annat att tydligt redovisa bränningsområdets avgränsning (geografiskt och i terrängen), beskriva kvalitativa mål med bränningen ur naturvårdessynpunkt samt att tydliggöra bränningens planering ur säkerhetssynpunkt. När skötselåtgärder vidtas inom naturreservatet ska forn- och kulturlämningar skyddas. Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen (1988:950; 2 kap. 1 §). Skötselåtgärden som berör forn- och kulturlämningar ska ske i samråd med kulturmiljö vid Länsstyrelsen.

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målandikatorer. Målandikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45
- Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31
- Länsstyrelsen i Jämtlands län 2012. Strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden i Jämtlands län 2012–2021. Diariennr. 511-3838-2012.
- Marklund S, 2001. ECOPLAN International. Hortenområdet, Gröttingsberget, Pålgårdsbrännan. Inventering av skalbaggsfaunan 2021.
- Naturvårdsverket 2005. Naturvårdsbränning. Vägledning för brand och bränning i skyddad skog. Naturvårdsverkets Rapport 5438.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Naturvårdsverket rapport 5610.
- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.
- Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.
- Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.
- Naturvårdsverket 2013. Åtgärdsprogram för skalbaggar på nyligen död tall, 2014–2018. Naturvårdsverket rapport 6599.
- Naturvårdsverket 2014. Åtgärdsprogram för skalbaggar på äldre död tallved, 2014–2018. Naturvårdsverket rapport 6629.
- Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.
- Naturvårdsverket 2013. Åtgärdsprogram för skalbaggar på nyligen död tall, 2014–2018. Naturvårdsverket rapport 6599.
- Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturområden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skyddad skog.
- Ragunda kommun 2006. Översiktsplan för Ragunda kommun.
- Ragunda kommun 2009. Vindkraft i Ragunda kommun Tillägg till Översiktsplan

Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.
Skogsstyrelsen 2020. Ett urval av naturvårdsarter och andra indikatorarter. Skogsstyrelsen.
Sveriges Geologiska Undersökning 1984. Karta över berggrunden i Jämtlands län utom
förevarande Fjällsjö k:n.

Källor på internet

Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
Lantmäteriet, Historiska kartor: Generalstabskartan Sollefteå, 68-2 SV, 1907, Sollefteå, 68-6
SV, 1954, samt Ekonomiska kartan Ragunda 19G0f67, 1967
<https://historiskakartor.lantmateriet.se/>
Naturvårdsverket. EU:s direktiv för biologisk mångfald.
[https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-
miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/](https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/).
Naturvårdsverket. Natura 2000 i Sverige. [https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-
miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Natura-2000/](https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Natura-2000/)
Naturvårdsverket. Biologisk mångfald. [https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-
miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/](https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/)
Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. [https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-
miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/](https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/).
Naturvårdsverket. Skyddad natur. Skyddad natur (naturvardsverket.se)
Naturvårdsverket. Vägledning för arbetet med att bilda naturreservat.
[http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddade-
omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera](http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera)
Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>
Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse,
strategiska platser och årstidsland
Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden.
<https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>
Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Övriga källor

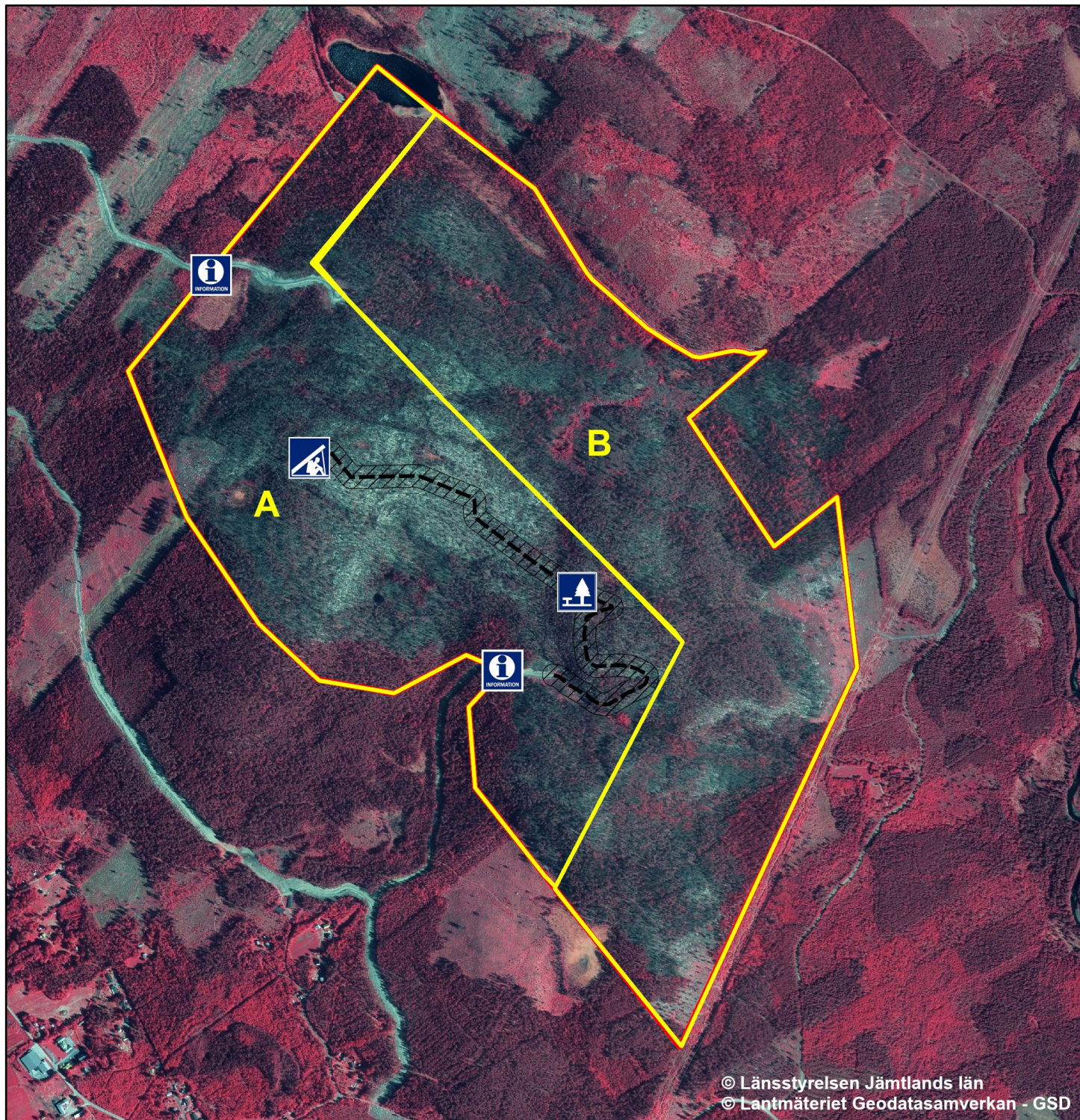
Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatabas 2022-08-16. ©
Sveriges geologiska undersökning (SGU)
Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatabas 2022-08-16. © Sveriges
geologiska undersökning (SGU)
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Pålgårdsbrännan

Skötselplankarta

 Gräns för naturreseptatet Pålgårdsbrännan

 Skötselområden

A - Fri utveckling
B - Naturvårdsbränning

Informationstavla

Rastplats

Vindskydd

Stig

0 0,25 0,5 Km

Skala:1:15 000

N

Artförteckning naturreservatet Pålgårdsbrännan

I artförteckningen nedan anges naturvårdsarter som hittills registrerats i naturreservatet Pålgårdsbrännan. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppen återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Förklaring till kolumnen Kategori:

- Rödlistekategorier enligt Rödlistade arter i Sverige 2015: EN= starkt hotad, VU= sårbar, NT=nära hotad.
- § = Skyddad enligt Artskyddsförordningens (SFS 2007:845).
- ÅGP = Ingår i åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper framtagna av Art databanken på uppdrag av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.
- ^^ = Brandberoende/brandgynnad art

Förklaring till kolumnen Signalart:

- S = signalarter som är arter vilka med sin närvaro eller frekvens indikerar att ett område har höga naturvärden (Skogsstyrelsen, 2020).

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori	Signalart
Svampar			
Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	VU	S
Gulnål	<i>Chaenotheca brachypoda</i>		S
Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>		S
Brandskiktdyna	<i>Daldinia loculata</i>	^^	
Vedticka	<i>Fuscoporia viticola</i>		S
Dropptaggsvamp	<i>Hydnellum ferrugineum</i>		S
Svavelrisk	<i>Lactarius scrobiculatus</i>		S
Gränstikka	<i>Phellopilus nigrolimitatus</i>	NT	S
Ulltিকা	<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	NT	S
Stor aspticka	<i>Phellinus populicola</i>		S
Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	VU	S
Granticka	<i>Porodaedalea chrysoloma</i>	NT	S
Rosenticka	<i>Rhodofomes roseus</i>	NT	S
Barkticka	<i>Rigidoporus corticola</i>		S
Ulltickeporing	<i>Skeletocutis brevispora</i>	VU	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori	Signalart
Mossor			
Vedflikmossa	<i>Lophozia guttulata</i>	NT	
Lavar			
Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT	S
Smalskaftslav	<i>Chaenotheca gracilentia</i>	VU	S
Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT	S
Vitgrynig nållav	<i>Chaenotheca subroscida</i>	NT	S
Vedskivlav	<i>Hertelidea botryosa</i>	NT, ^^	S
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT	S
Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT	S
Barkkornlav	<i>Lopadium disciforme</i>		S
Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>		S
Bårdlav	<i>Nephroma parile</i>		S
Vedflamlav	<i>Ramboldia elabens</i>	NT	S
Kärlväxter			
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	VU, §	
Skalbaggar			
	<i>Danosoma fasciatum</i>	NT	
Sotpraktbagge	<i>Melanophila acuminata</i>	^^	
Gulbandad brunbagge	<i>Orchesia fasciata</i>	NT	
Bandad skulderbock	<i>Pachyta lamed</i>	NT	
Brandkortvinge	<i>Paranopleta inhabilis</i>	NT, ^^	
	<i>Pediacus fuscus</i>	NT, ^^	
Storplattnos	<i>Platyrhinus resinosus</i>	NT, ^^	
Slät tallkapuschongbagge	<i>Stephanopachys linearis</i>	NT, ÅGP, ^^	
Sländor			
Reliktslända	<i>Inocellia crassicornis</i>	EN	
Fjärilar			
Skiktdynemott	<i>Apomyelois bistriatella</i>	NT, ^^	
Tvåvingar			
	<i>Amiota subtusradiata</i>	NT, ^^	